

Eskualdeetako bozak aro politiko berriaren iragarle

Aurtengo martxoa mugarriz izan daitezke Ipar Euskal Herriaren bilakabidean. Frantziako eskualdeetako bozek iraganaren eta geroaren marra trazatu dezakete. Batera plataformak antolatutako herri galdeketa, berriz, marra horren seinale gorria litzateke.

MIKEL ASURMENDI

IPAR EUSKAL HERRIKO politikagintza gori-gori dago. Frantziako eskualdeetako bozak dira hil honetako 14an eta 21ean. Euskal herritarrek Akitaniako Kontseilurako kargu berriak hautatuko dituzte. Alta bada, ez da boz emate bakarria izanen. Batera plataformak herri galdeketa egingen du 14an.

Herri kontsultaren berezitasunaz beste, boz hauek hiru bereizgarri hauek dakartzate. Bat: sei urteko legealdia izaten zena, 2014an bukatuko da. Legealdi berri horretan, Frantziako agintariak prestatzen ari diren instituzioen erreformak tokiko kontseiluen birmoldaketak ekarriko ditu. Uneon inork ez daki zehatz-mehatz zer bilakatuko diren Erregioko eta Departamenduko Kontseilu Nagusiak. Departamenduko Kontseilua, dirudenez, desagertzeko zorian dago. Bi: Akitaniako hauteskundeak LGVren (Abiadura Handiko Trenbidea) aferak baldintzatuta daude. LGVren aurkako CADE herri plataformak proiektuaren aldeko alderdiei bozik ez ematea eskatu du publikoki. Hiru: EH Baik, abertzaleen koalizioak, ez ditu hautagaiak aurkeztu. Aitzitik, hauteskundeak protestarako ekimen gisa probestu nahi ditu. Nahi duten herritarrek boto-paper balio-gabea erabili ahal izanen dute.

Akitaniako Kontseilua helburu

Akitaniako Kontseiluaren presidentea PSko Alain Rousset da (Parti Socialiste). Bera da kargua betetzeko faboritua. Hauek dira, hurrenez hurren, haren aukari nagusiak: Xavier Darcos (Majorité présidentielle); Nikolas Sarkozy lideratzen duen UMP eskuindarraren aukera. Jean Lassalle (MoDem), zentristen hau-

Jean Tellechea (Nationalistes basques-Euskadi European) eta Jacques Colombier (FN) dira gainerakoak. Bigarren multzoan ezker muturretik eskuin muturrera bitarteko ideologiak ordezkaturik daude. Philippe Poutou hautagai duen Alderdi Antikapitalista Berria (NPA) azpimarratu daitezke euren artean, Olivier Besancenotek lideratua. Aipagarria da ere EAJ-PNBk Urruñako hautesi Jean Tellechea buru duen hautagaizta.

Alain Rousset Akitaniako Kontseiluaren presidentea.

gaitza. Monique De Marco (Akitania-Europe Ecology). Europako Parlamenturako bozetan arrakasta handia lortu zuen berdeen inguruko indarra.

Nelly Malaty (LO), Philippe Poutou (NPA), Gérard Boulanger (FG-M'PEP), Michel Chrétien (AEI)

Rousset faboritua, baina

Pirinio Atlantiarrak Departamenduko Kontseiluko presidentzia (Paue) zentro-eskuinaren esku bada, Eskualdeko (Bordeleko Akitania Erregioko) Kontseilua PSk zuzendua izan da azken bi legealdietan. Gobernatzeko alabaina, berdeen eta ezker moderatuen beste aliantzak izan ditu PSk. PS eta Alain Rousset orobat, trenbide azpiegituraren aldekoak dira. Akitaniako Kontseilu Nagusiak, Alain Rousseten agintepean, autobideen alde baino burdinbideen proiektuen alde egin izan du. LGVren azpiegiturak, ordea, eztabaida eta aurkari asko jalgiazi ditu. Kontseilu Nagusian aliatu nagusi izan duen Europe Ecology LGVren aurkakoa da. Orain galdera da: nola hartuko dute hautesleek LGVren proiektuari buruzko PSren jarrera? Bi itzuliko hauteskundeetan aliantzek munta handia dute

HERRI GALDEKETA BATERA PLATAFORMAREN ESKUTIK

1. BATERA plataformak mobilizazio handiak burutu ditu azken hamarkadan. 12.000 herritar manifestatu ziren lehen aldikoz 1999an. 2005ean, Ipar Euskal Herriko auzapezen %64a herri galdeketaren alde agertu zen.

2. PIRINIO ATLANTIARRETAKO 36.000 biztanleek Ipar Euskal Herriaren etorkizunaz kontsultatuak izatea eskatu dute azken urteotan. 32.000 euskal herritarrak dira. Ipar Euskal Herriko hautesleen %10a. Gaur egun 131 auzapezek bat egin dute herri galdeketaren alde.

3. ESTATUKO agintariek ez dute erantzunik eman.

4. HERRI GALDEKETA mobilizazio molde berria izatea nahi du Baterak. Ez du balio legalik, baina demokraziaren ari-
ketarako bai. Antolatzaileen hitzetan galdeketak eskaki-
zun politikoa eta sinbolikoa indartuko ditu.

5. HAUTESLEAK 206.921 dira. Herrien %66 inguru. 100 herri inguruko 138.000 herritarrek aukera izanen dute galdera honi erantzuteko: "Euskal Lurralde elkargo baten sortzearen alde zirea? Bai edo Ez?"

6. 100 HERRI horietan 200 bozka bulego zabalik izanen dira. 900 lagun ariko dira galdeketaren antolamendua bermatzeko.

7. HERRI GALDEKETAK Ipar nahiz Hego Euskal Herriko sektore zabalak sustatzen ari diren jarduerak dira. AHTri buruzko galdeketa horietako bat da. Hegoaldeko eta Iparraldeko herri batzuetan egin da jada.

8. EUSKAL LURRALDE ELKARGOARI buruzko galdeketa orain arte egindako ekimen zabalena izan daiteke. Batera sustatzen duten sektore anitzek eta zabalek egina.

bigarren hautaketan. Zein izanen da Europe Ecologie-ren jarrera bigarren itzulian, PSrekiko balizko aliantza batean?

Bistan da, aliantzak lehen itzuliko emaitzen menpe izaten dira. Alabaina, batek zein besteak asko dute jokoan: PSk Kontseilu Nagusiaren boterea. Europe Ecologiek, berriz, aldarrikatzen duen alternatibaren sinesgarritasuna. Zentro-eskuinak (MoDem eta UMP), ohi bezala, kanpainen aurkariak izanen dira, baina bigarren itzulian aliatu izaten ahaleginduko dira. Bigarren itzulian, bazterreko alderdien jarrerek ebatziko dute Kontseiluko Gobernu berria. Alderdiak eta, batez ere, hautesleek berek.

Bozen asmoei buruzko inkestek emaitza hauek eman dizkie alderdi nagusiei: PSko Alain Rousseti %31. UMPko Xavier Darcosi %24. MoDemeko Jean Lassalleri %12. Monique De Marcori %11. Inkesta

horrek MoDem-i (UDF iraganean) iragarri die boz galera handiena. Inkesta bat baino ez da.

Akitaniako hauteskundeak hizpide hartu ditugu, alabaina, bozak Estatuko erregio guztietan izanen dira. Île-de-France eskualdeko emaitza frantziar politikaren termometroa izanen da. Estatu mailako eskuinaren alternatiba izan nahi duten ezkerreko indarrentzako test nagusia.

EH Bai koalizioa eta abertzaleak

Ipar Euskal Herriko lau alderdi abertzaleen (AB, Batasuna, EA eta EAJ-PNB) inguruan anabasa gisako bat dago hauteskundeetan. Egoera ulertzea ez da zaila halere. EAJ-PNBk, tradizioari utsiz, bakarka ekin die bozei. Iraganean ez bezala, beste eskualdeetako sektore demokristauekin aliantzan joan gabe. Gaur gaurkoz, irudiz, gainerako indar abertzaleekin aliantzan joateko baldintzak ez direlakoan. EAren kasua bitxia da.

Europe Ecologie-ren zerrendan aurkezten da. Alta, EH Bai sostengatzen du. Jarrera hau iraganeke hauteskundeetan egindako aliantzarekiko koherentzia hartu du EAK.

ABk eta Batasunak osatutako EH Bai koalizioak hauteskunde sistema eta frantziar agintarien politika salatu nahi ditu eskualdeetako boz hauen bitartez. Heldu den urteko Kantonomenduko bozetarako bidea lantzen eta prestatzen ari da orain. EAko nahiz gainerako abertzaleekin aliantzak sendotu eta hautetsi kopurua handiagotzea xede du EH Baik. Era berean, koalizioak abertzaleen arteko harremanak sendotu nahi ditu Euskal Herri osoan aurreikusten den aro politiko berria antolatzeko. Ezkerreko abertzaleek aro berria iragarri dute. Alderdien eta sektoreen arteko aliantza eta estrategia egokiak lantzeko unea. Etorkizuneko politika baldintzatzeko unea da. Aukerako unea. Trantsizio garaia ere deitua. ■

Iruñeko Zaldiko Maldiko elkarteak eta ARGIAk antolatuta

Nafarroa 1512-2012: atzo konkista, gaur...

Mahai-ingurua:

- Floren Aoiz
- Roldan Jimeno
- Bixente Serrano Izko
- **Moderatzailea:** Xabier Letona

Tokia: Iruñeko Zaldiko Maldiko elkarteak • Eguna: martxoak 17 • Ordua: Arratsaldeko Betan

argia